

En röst för klimatet, migration och mänskliga rättigheter

Bodil Ceballos

Miljöpartiet de Gröna i Sverige gjorde ett fantastiskt val 2014. Så bra att vi blev andra största parti efter Socialdemokraterna. Redan i ett tidigt stadium gick det att känna att valvindarna blåste åt vårt håll. Väljarna i Sverige vill i allra högsta grad att EU ska ägna sig åt klimatfrågan. De vill att EU ska hitta en modell för att minska antalet drunkningsolyckor i Medelhavet. De vill att EU ska tvinga EU-länder som diskriminerar sina medborgare till den grad att de tvingas söka sig till bl.a. Sverige för att tiggas att respektera de mänskliga rättigheterna.

Klimatfrågan är viktig i Sverige. Klimatet är mänsklighetens stora ödesfråga och det ligger en djup orättvisa i att de som bidragit minst till den globala uppvärmningen är de som drabbas värst. Därför finns en vilja att både Sverige och EU ska stå upp för klimatet. Om inte ens vi står upp för klimatet, för jordens fattiga och barnens framtid – vem ska då göra det?

En human migrationspolitik har också fortsatt starkt stöd bland väljarna, även om man skulle kunna tro motsatsen då ett svenskt främlingsfientligt parti för första gången kommit in i Europaparlamentet. Drunkningstragedierna i Medelhavet berör och det är inte en situation vi kan lösa i den svenska riksdagen. Att ha tiggare på gatorna är en ny företeelse i Sverige men fattigdom och diskriminering i bl.a. Rumänien måste vi ta oss an på Europeanivån. Fri rörlighet är positivt och omfattar alla, även de som är fattiga. Att förbjuda tiggeri, som några föreslog i den svenska debatten, har inte ett brett stöd bland allmänheten.

I valrörelsen talade Miljöpartiet de Gröna om vad EU bör göra för klimat, migration och mänskliga rättigheter till skillnad från andra partier som pratade i huvudsak om svensk politik. Min kampanj fokuserade på: Ett Öppet Europa, En röst för klimaträttvisa och För respekten för de mänskliga rättigheterna och mot rasism och främlingsfientlighet. Dessutom talade jag mycket om minoriteters rättigheter.

Efter 8 år som utrikespolitiker har jag rest mycket och sett mycket elände. Jag har besökt fattiga människor i slumområden i relativt välbärgade länder, fattiga människor som drivits från sina marker pga klimatpåverkan, människor som stigmatiseras pga sjukdom, människor som förföljs pga sin politiska uppfattning m.m. Jag har besökt flyktingläger i Saharaöknen och sett fruktansvärda förhållanden vid flyktingmottagande i Grekland. Jag har mött upp när flyktingar från Afrika anländer i rangliga båtar till Kanarieöarna. Jag har samtidigt sett hur främlingsfientligheten växer sig starkare i Sverige och andra EU-länder trots att behoven av skydd från krig, fattigdom och förtryck är skyhöga. De europeiska grundvärderingarna om mänskliga rättigheter och respekten för internationella överenskomelser får stryka på foten när fattigdom på hemmaplan är ett faktum för många unionsmedborgare.

I flera av EU:s medlemsländer är ungdomsarbetslösheten över 50 procent. Samtidigt är det för många äldre som mist sina jobb omöjligt att komma tillbaka till arbetsmarknaden. Europas unga behöver framtidstro. De äldre behöver ett värdigt avslut på sin yrkeskarriär. Vi från de etablerade partierna måste klara av att erbjuda en inkluderande politik som får med oss de unga – morgondagens framtid. Vi gröna i Europa står tillsammans upp för social rättvisa och mot rasism och främlingsfientlighet. Vi arbetar tillsammans för den gröna omställningen av

samhället, bort från fossilberoendet. Det ger en friskare värld, en bättre ekonomi och en framtid för alla – unga och gamla. Men vi klarar det inte helt på egen hand. Vi behöver övertyga de andra partigrupperna, vilket förstås inte är lätt. Personligen tror jag dock aldrig att något är omöjligt.

Stå upp för EU:s grundvärderingar

Jag är övertygad om att vi i EU kan bidra till ett rättvisare EU och en rättvisare värld men EU måste börja utgå från vad som är långsiktigt bra för människor – istället för vad som är kortsiktigt bra för europeisk ekonomi. EU måste agera för en värld där fattiga människor i fattiga länder kan öka sitt välbefinnande utan att ta omvägen över de fossila bränslena. EU måste arbeta för att skapa lagliga, säkra vägar så att människor kan ta sig till EU med färjan istället för att riskera att mista sina liv på Medelhavet under sin flykt till Europa. Ett sätt kan vara att börja använda humanitära visum. Ett annat att utöka antalet kvotflyktingar. Ett tredje att alla EU-länder tar emot. Att försöka stänga ute människor som flyr för sina liv är ovärdigt och vi får inte låta rädslan för det främmande ta överhanden och stänga ute humanismen och medmänskligheten. Vi måste visa att Europa är större än så och att vi står upp för EU:s grundvärderingar.

Dessa frågor kommer jag att ägna de kommande 5 åren till. Mina huvudutskott kommer att vara utskottet för rättsliga och inrikesfrågor och utskottet för säkerhet och försvar. Därutöver kommer jag att sitta i utrikesutskottet och utskottet för framställningar.

Fokus på klimatet

Klimatfrågan kommer naturligt in i dem alla. Klimatpåverkan som ett av de största säkerhetspolitiska hoten mot mänsklighe-

ten. Klimaträttvisa och energifrågor i våra relationer till andra länder. Klimatpåverkan som drivkraft för migration och flykt.

Den humana asylpolitiken likaså. De allra flesta migranter kommer inte till Europa för att de vill. De kommer för att de måste. Orsakerna varierar: fattigdom, förtryck, klimatpåverkans konsekvenser eller krig. Vårt agerande gentemot tredjeland kan bidra till ökade flyktingströmmar eller vara en hjälp för dem som vill stanna kvar. Vi kan genom utvecklingssamarbete minska fattigdom, effekter av klimatpåverkan eller bidra till demokratiskare samhällen. Vi kan också genom aktivt konfliktförebyggande och/eller olika fredsinsatser "kylar" en upphettad konflikt innan den bryter ut till krig eller inbördeskrig. Ledorden för mig som grön är att förebygga konflikt och hjälpa parterna till att lösa konflikter fredligt. Både ur ett humanitärt och ekonomiskt perspektiv är detta att föredra. Det kan vara dags att damma av förslaget om att inrätta en civil fredskår för EU.

Tyvärr är det förebyggande arbetet inte det EU prioriterar allra mest. Medlemsstaterna når sällan upp till målet på 0,7 procent i bistånd. Mycket av biståndet är bundet och går rakt tillbaka till givarlandet och samordningen mellan givare är bristfällig. Likaså är det konfliktförebyggande arbetet nedprioriterat. Istället exporterar vi alltfler vapen till allehanda diktaturer och tveklaktigt demokratiska stater. Att få granska vapenexporten från EU-länder till länder som nu är inblandade i pågående konflikter, direkt eller indirekt, är något jag ser fram emot. Inte minst tydligt blir misslyckandet när vi ser resultaten av den arabiska våren och det faktum att EU står handfallet vid varje konflikt som blossar upp. En konflikt i taget verkar vi mäkta med. I dag får Ukraina vår största uppmärksamhet samtidigt som vi vet att människor slaktas av IS i Irak.

Vi har sett länge hur kriget i Syrien spridit sig till länderna i närområdet. Kurderna i Rojava (Västra Kurdistan) har lyckats behålla en relativ fred i sitt område och erbjuder en fristad till internflyktingar från hela Syrien. Nu är det kurderna i Irak som gör detsamma och plötsligt har världen fått upp ögonen för att de är de enda som effektivt kan bekämpa IS på marken. Nu får de stöd. Förut avfärdades de som terrorister. I Rojava har kurderna utropat självständighet, i Irak vill de folkomrösta om självständighet. Och där tar stödet slut. Den territoriella integriteten är en helig ko som ingen vågar ifrågasätta. Tvångsgifte brukar dock inte ligga till grund för lyckliga äktenskap. Därför menar jag att vi måste vara öppna för att förändringar kan komma att ske i närtid.

EU behöver reagera snabbare på konflikter i vårt närområde

Jag är övertygad om att vårt nära grannskap och konflikterna där: dvs Ukraina/Ryssland, Mellanöstern och Nordafrika kommer att prägla arbetet i utrikes- samt säkerhets- och försvarsutskottet under mandatperioden. Det är inga snabbt övergående konflikter och de kommer att sätta spår i vårt arbete även om de rent militära operationerna skulle avslutas inom en snar framtid. Det handlar i Ukrainafallet mycket om de relationer enskilda EU-länder har med Ryssland – handel och beroende av gas- och oljeimport, vapenexport t.ex. Oljan och gasen är också en nyckelfaktor i Mellanöstern. Att stöta sig med Ryssland kan få stora ekonomiska konsekvenser för enskilda länder. Folkkräkten gäller dock lika för alla och bör vara ett rättesnöre i våra relationer till andra länder. Tyvärr agerar inte EU alltid i enlighet med den, t.ex. i relationerna med Israel och Marocko som båda sedan många decennier är ockupationsmakter. Båda får fördjupade partnerskap med EU och säljer varor från ockuperad mark, för att ta bara ett exempel.

Konflikterna i vårt närområde driver allt fler på flykt och där kommer även utskottet för rättsliga och inrikesfrågor in. I en situation med ett parlament med allt fler högerextrema och främlingsfientliga ledamöter kommer vi att ha ett tufft arbete framför oss för att klara av att ro en humanare asyltagstiftning i hamn. Men oberoende av om vi lyckas med att lagstifta eller ej måste vi redan nu solidariskt och humant ta emot alla dem som lyckas ta sig till något EU-land, förutom att ge stöd till Libanon, Jordanien etc som tar emot de allra flesta. Det duger inte att bara några enstaka länder tar emot flyktingar från Syrien. Det duger inte att bara några enstaka länder tar emot kvotflyktingar. Det duger inte att tvångsutvisa flyktingar tillbaka till länder i krig, t.ex. Irak. Det duger inte att behandla asylsökande som djur i bur. Det duger inte att hålla människor i förvar månad efter månad. Det är inte ok att skjuta med gummikulor mot människor som försöker simma iland på EU-territorium. Det är inte ok att med Frontex eller nationella polisens hjälp stoppa människor som söker skydd innan de når europeiskt vatten.

Ett rättighetsbaserat asylsystem

Jag kommer under mandatperioden göra vad jag kan för att bidra till ett öppet och ett humant Europa där alla länder tar ansvar för dem som söker sig hit vare sig de flyr krig, konflikter, förtryck, fattigdom eller klimatpåverkan. Jag vill vara med och skapa lagliga vägar till EU för att förhindra fler drunkningstragedier i Medelhavet. Jag vill att människor ska kunna söka sitt uppehållstillstånd i det land som var deras mål – inte i första asylland – och jag vill skapa bättre livsförutsättningar för människor i världen så att de slipper fly. Jag vill att alla ska få flytta men ingen behöva fly.

En annan fråga jag vill prioritera i mitt arbete är EU-staters bristande respekt för mänskliga rättigheter. Inte minst när det gäller minoritetsgrupper. För att bli medlem i EU krävs att Europakonventionen för mänskliga rättigheter ska gälla i landet. Vi har nu också EU:s stadga om grundläggande fri- och rättigheter. Trots det finns inga bra verktyg att tvinga EU-länder som bryter mot dessa regler

att leva upp till dem. Det måste vi naturligtvis ändra på.

Det finns så mycket att göra. Därför är det så bra att vi är många i utskotten och att vi har många gröna runtom i parlament, regioner och kommuner i Europa. Tillsammans kan vi ro ett grönare, humanare, solidariskt EU i hamn.

Bodil Ceballos är ledamot av Europaparlamentet för Miljöpartiet De Gröna. Hon är jurist och har tidigare varit ledamot i den svenska riksdagen. Bodil fokuserar på utvecklingssamarbete, mänskliga rättigheter samt freds- och säkerhetsfrågor.